

Jaarverslag SKIN 2009

Koningin Wilhelminalaan 5, 3818 HN Amersfoort

tel. 033-4450655, fax 033-4450654

www.skinkerken.nl, info@skinkerken.nl

Jaarverslag SKIN 2009

Inhoudsopgave

	pag.
Voorwoord	2
I. Inleiding	3
II. Organisatie	4
III. Regionalisering en regionale contacten	5
IV. Kerk en samenleving	5
V. Advies, consultatie en voorlichting	8
VI. Onderzoeken	9
Contacten en samenwerking	9
Overheid en politiek	12
Opleiding en kadervorming	12
VII. Jongeren	13
VIII. Tenslotte	13
<u>Bijlagen</u>	
Stichting Vrienden Migrantenkerken	15
Bestuur SKIN	15
Ledenlijst SKIN	16

Voorwoord

Wij bieden ons jaarverslag aan, aan onze leden, bevriende organisaties en donateurs.

Dit verslagjaar wordt gekenmerkt door uitdaging en vernieuwing. De kredietcrisis die volgens velen ook een gevolg is van een morele crisis heeft de migrantenkerken niet onberoerd gelaten. Ondanks hun slechtere economische positie hebben de meeste christelijke geloofsgemeenschappen en in het bijzonder de leden van SKIN zich als kerken en gemeenschappen kunnen handhaven.

Dit jaarverslag is een weergave van de activiteiten van SKIN in het afgelopen jaar dat overschaduwde werd door het plotseling heengaan van dr. Rudy Budiman (zie inleiding). Ook dit jaar heeft SKIN getracht op te komen voor de belangen van de migrantenkerken.

Migrantenchristenen worden meer en meer gehoord en worden steeds meer betrokken in allerlei activiteiten. Ook worden ze zowel door de kerken, maatschappelijke organisaties als door de politiek serieus genomen.

Dit jaar werd het beleidsplan 2009 – 2011 gepubliceerd waarin de brede beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd (zie www.skinkerken.nl).

De toename van deelname van de migrantenpastors aan het justitiepastoraat is verheugend. Het politieke bewustzijn en betrokkenheid onder de migrantenchristenen kreeg nieuwe impulsen door het Europese project MIRACLE (zie inleiding).

De bemensing van het bureau is volledig vernieuwd. Na 9 jaar trouwe dienst is mevrouw Joke Snijders opgevolgd door mevrouw Francisca Folkertsma die in november 2008 aangetreden is als de nieuwe stafmedewerker van SKIN. In oktober 2009 is mevrouw June Beckx, onze zeer gewaardeerde coördinator, opgevolgd door ir. Anmar Hayali, een jonge Irakese ingenieur in Life Science & Technology. De heer Teus Eikelboom, die sinds 2002 als redactielid bij de nieuwsbrief betrokken is geweest en het meeste redactiewerk heeft gedaan, opgevolgd door dr. Gerard van 't Spijker. Hij, een theoloog en zendingswerker, gaf mede les aan leidinggevend op de SKIN-HKI cursus.

Al dit werk zou niet mogelijk zijn zonder ook de hulp van velen. Onze dank gaat daarom in de eerste plaats uit naar onze kleine, maar toegewijde staf en de vele vrijwilligers en vrienden, die ons hebben bijgestaan. Wij danken de Protestantse Kerk in Nederland, die ons wederom in het afgelopen jaar haar steun niet heeft onthouden en zo een wezenlijke bijdrage heeft geleverd aan het werk van SKIN. Verder danken wij de fondsen die ons wederom financieel gesteund hebben en natuurlijk ook de Stichting Vrienden Migrantkerken voor haar enorme inzet en steun aan het werk van SKIN.

Met de bede om Gods leiding zien wij de toekomst met vertrouwen tegemoet en gaan wij vol goede moed verder.

Namens het bestuur,

Drs. Paul The Gwan Tjaij voorzitter

I. Inleiding

Het jaar 2009 hebben wij vol vreugde en dankbaarheid aan onze Heer, Schepper en Inspirator mogen afsluiten. De handleiding “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen” hebben wij afgerond en het eerste exemplaar aan de minister van Justitie, mr. dr. Hirsch Ballin, op 21 december gepresenteerd.

Het Beleidsplan 2009-2011 is opgesteld en uitgegeven in een moderne vormgeving. Dit beleidsplan markeert de ingeslagen koers, richting en taak die wij ons ten doel hebben gesteld. Daarmee leggen wij onze verantwoording af naar onze leden, partners en andere externe partijen.

Tevens werd 2009 gemarkeerd door nieuwe initiatieven en nieuwe wendingen in de organisatie:

Het project MIRACLE (Models of Integration through Religion, Activation, Cultural Learning and Exchange) was een volgende stap in meer politieke en maatschappelijke betrokkenheid van migrantenkerken met de ontwikkelingen in Nederland en Europa. Het is een teken van bewustzijn, volwassenheid en onafhankelijkheid van migrantenchristenen en hun kerken. Zij zijn meer bewust geworden van hun burgerlijke verantwoordelijkheid als christenen voor en in hun nieuwe woonlocatie.

Contacten met het Justitiepastoraat en educatieve instellingen hebben geleid tot de integratie van migrantenpastores op inhoudelijk en academisch niveau.

Het jaar 2009 was ook een turbulent jaar voor de organisatie van SKIN. Na een periode van bijna 7,5 jaar nam coördinator June Beckx afscheid van de vereniging. Zij werd opgevolgd door de jonge, net afgestudeerde Iraakees Anmar Hayali. Naast verjonging van de organisatie betekende dat ook nieuwe kansen, nieuwe ideeën en een nieuwe koers, zo belangrijk voor bestuur en leden en de ontwikkeling van de organisatie.

De Heer geeft en de Heer neemt. Dat ondervond ook SKIN, toen de Heer dr. Rudy Budiman op 16 december 2009 tot zich nam. Wij herdenken ds. Budiman als een inspirerende oprichter, één van de *founding fathers* van SKIN. Tijdens de plechtige rouwdienst, sprak Hans Visser de volgende woorden, typerend voor ds. Budiman én voor de organisatie die stond voor zijn gedachtegoed en die veel aan hem verschuldigd is:

“Rudy was een vriend voor en van ons, een bruggenbouwer. Een brug is ook een symbool van het leggen van relaties. Voor Budiman was het de brug tussen Indonesiërs-Nederlanders, de brug tussen Afrikaanse en Aziatische en vele kerken, de relatie tussen de GKIN-PKN, tussen mannen en vrouwen. Hij belichaamde die vele bruggen, die beelden van de brug God-mens zijn. Zo kenden wij hem en zo gedenken wij hem.”

II. Organisatie

Bestuursvergaderingen hebben viermaal plaatsgevonden, steeds voorafgegaan door intensieve kernbestuuroverleggen.

De nieuwsbrief is in 2009 in normale vorm tweemaal verschenen. Een derde editie werd gewijd aan het vertrek van coördinator June Beckx. Door de drukte rondom de belangrijke projecten zoals MIRACLE, het vertrek van June Beckx, inwerken van de nieuwe coördinator en de tijd die werd opgeëist door het project “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen”, is de vierde editie uitgesteld tot 2010.

SKIN moest met spijt afscheid nemen van de heer Teus Eikelboom, die sinds 2002 als redactielid het meeste werk voor de nieuwsbrief op zijn conto kon schrijven. Gelukkig werd de heer Gerard van 't Spijker bereid gevonden om deze zeer belangrijke vrijwilligerstaak op zich te nemen. En zo zal ook de nieuwsbrief een nieuwe vorm krijgen.

Het project contactpersonen, waarin twee jaar geleden zo'n 15 vrijwilligers gevraagd werden om namens SKIN migrantenkerken te bezoeken en de onderlinge banden te versterken, is geëvalueerd. Ondanks de goede wil bleken de meeste vrijwilligers niet de tijd te kunnen opbrengen om (vaak in het weekeinde) kerken te bezoeken. Voorlopig worden de contacten met de lidkerken door het bestuur en de staf onderhouden tot een nieuwe aanpak gevonden is.

Op 9 mei heeft de algemene ledenvergadering plaatsgevonden in het gebouw van lidkerk Redemption Faith Ministries in Amsterdam Zuidoost. Het bestuur van SKIN kon terugzien op een geslaagde bijeenkomst met veel inbreng van de aanwezige migrantenkerken, waardevolle presentaties en vreugdevolle ontmoetingen. Hoofdthema was de kredietcrisis en de effecten ervan op migranten en migrantenkerken. Twee externe organisaties gaven presentaties: de Stichting Hulp in Praktijk (HiP), die het samenwerken van kerken op diaconaal gebied lokaal bevordert, en de Stichting Christelijke Schuldhulppreventie (SCS), die vrijwilligers en professionals in de hulpverlening bij elkaar brengt. Tenslotte kwamen de aanwezige leden zelf aan het woord met hun ervaringen van de gevolgen van de kredietcrisis. Deze soms schrijnende, soms hoopvolle ervaringen werden vervolgens gebundeld en gepresenteerd door de voorzitter van SKIN in een gesprek van kerken met de Minister-president en leden van het Kabinet tijdens het algemeen overleg in mei 2009.

Het aangekondigde vertrek van de coördinator June Beckx eind 2009, kon vroegtijdig worden opgevangen door de start van de sollicitatieprocedure voor een opvolger in mei. Het bestuur is dankbaar voor de voortvarendheid van de leden van het sollicitatieteam, waardoor vrij spoedig de nieuwe coördinator kon worden aangesteld, die op 1 oktober zijn intrede deed.

De reeds lang gekoesterde wens tot de oprichting van een SKIN-koor kon dit jaar gerealiseerd worden onder het enthousiaste en voortvarende leiderschap van bestuurslid ds. Zeth Mustamu. Naar verwachting zal het eerste optreden plaatsvinden op de Landelijke interculturele viering van het eeuwfeest van de Eerste Wereldzendingconferentie, Edinburgh 1910, die plaats zal vinden in Biddinghuizen in mei 2010 .

III. Regionalisering en regionale contacten

Hoewel wij weten dat meer regionale netwerken van migrantenkerken of netwerken van migrantenkerken en autochtone kerken, in Nederland worden opgezet, heeft SKIN in 2009 minder kunnen investeren in de contacten met hen. Enerzijds is dat een goed teken. Het betekent dat er eigen initiatief en uit eigen behoefte op lokaal niveau wordt genomen. Alleen de kerken zelf weten het beste hoe te netwerken in de plaatselijke situatie. Anderzijds is door gebrek aan contact met de landelijke organisatie ook gebrek aan coördinatie en consolidatie. Dit kan ten koste gaan van de synergetische kracht ontstaan door gezamenlijke en gecoördineerde actie. Een tweede nadeel is dat de netwerken nauwelijks vreugden en verdriet met elkaar kunnen delen en uitwisselen. Daardoor is weinig gevoel van eenheid en solidariteit.

In Utrecht hebben daarentegen in samenwerking met SKIN regelmatig bijeenkomsten plaatsgevonden van migrantenkerken en autochtone kerken. Dit dankzij de niet aflatende inzet van de adviseur van SKIN, dr. Hans Visser en de voorganger van de Triumfatorkerk/Pnielkerk, ds. Pieter van Winden. Ontmoetingen hebben plaatsgevonden met het moderamen van de Protestantse Gemeente Utrecht (PGU). Deze hebben geleid tot gezamenlijke diensten en tot een plan van kerken om zich te presenteren in de wijk. Migrantepastors uit Utrecht zijn ook betrokken bij een samenkomst van kerken in het stadion van Galgenwaard.

In Eindhoven bezocht een delegatie uit de Tweede Kamer, waaronder minister Hirsch Ballin en mevrouw drs. Kathleen Ferrier, op initiatief van ds. Johan Beks een drukbezochte bijeenkomst van migrantenkerken in het stadhuis. Als voornaamste zorg kwam naar voren dat de kerken geen geschikte huisvesting hebben. Bestuurslid ing. Ernest Scipio had later een ontmoeting met een wethouder en vertegenwoordigers van de migrantenkerken. Tenslotte heeft de gemeente Eindhoven bij monde van de wethouder de migrantenkerken beloofd om hen behulpzaam te zijn en naar oplossingen te zoeken voor hun kerkruinteproblemen. Er zal onderzoek gedaan worden naar locaties met lege gebouwen aan de rand van de stad en op het industrieterrein in Eindhoven.

IV. Kerk en samenleving

Justitiepastoraat

In vervolg op de vruchtbare samenwerking van SKIN met de Interkerkelijke Commissie voor de Geestelijke Verzorging bij de Inrichtingen van Justitie (ICJ) en de ingeslagen koers van ICJ om ook migrantenpastores op te nemen in het corps van justitiepredikanten werd een "Platform Migrantkerken" opgezet, met de bedoeling de betrokkenheid van migrantenkerken bij het justitiepastoraat te stimuleren. Op 27 juni vond de eerste bijeenkomst plaats met ruim 60 belangstellenden. Een belangrijke conclusie was dat enerzijds gedetineerden vooral hunkeren naar pastoraal contact met mensen uit eigen kerk of kring. Anderzijds blijken migrantenpastores te hunkeren om gedetineerden, waaronder hun eigen kerkleden, te bezoeken en te bemoedigen. Beter contact tussen justitiepredikanten en migrantenkerken op regionaal niveau zou in deze vraag kunnen voorzien. Afgesproken werd onder andere dat gewerkt wordt aan regiovorming waar migrantenkerken en justitiepredikanten in dezelfde regio regelmatig in gesprek zijn betreffende bezoeken aan de detentiecentra in de desbetreffende regio. De tweede bijeenkomst vond plaats op 28

november. Andere belangrijke onderwerpen zoals certificering, opleidingen en zendende instanties zullen in 2010 verder worden opgepakt en uitgewerkt.

Mensenhandel/-smokkel

In februari is dit onderwerp serieus opgepakt door SKIN door een project mensenhandel/-smokkel op te zetten. Het bestuur van SKIN is dankbaar dat de heer ir. Hauw Han van de Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN) zich bereid heeft verklaard als projectleider te willen fungeren. Als eerste werd het onderwerp “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen” opgepakt. Dit, omdat gebleken is dat vele migrantenkerken deze slachtoffers onder hun leden hebben, maar zelf de weg moeten zoeken hoe ze hulp kunnen bieden. De Richtlijnen bouwen voort op de SKIN “Statement of Concern on the Inhuman and Illegal Smuggling and Trafficking of Human Beings” opgesteld door Rev. Cesar Taguba. Dit Statement werd gepresenteerd op een zijconferentie van het Global Forum on Migration and Development (GFMD) in Manilla in november 2008.

Daarnaast hebben intensieve gesprekken met diverse gelieerde kerkelijke en niet-kerkelijke organisaties plaatsgevonden: Bonded Labour in the Netherlands (BLinN), Coördinatiecentrum Mensenhandel (CoMensha), Ecumenical Ministry for Filipinos Abroad (EMFA), GKIN, Protestantse Kerk in Nederland/ ICCO (Interkerkelijke organisatie voor ontwikkelingssamenwerking) en Kerk in Actie (KiA), het Internationaal Netwerk van Lokale Initiatieven ten behoeve van Asielzoekers (INLIA), Internationale Organisatie voor Migratie (IOM), Nationaal Rapporteur Mensenhandel, Nationale Recherche, Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS) en Stichting Religieuzen Tegen Vrouwenhandel (SRTV). Aan de hand van deze intensieve gesprekken heeft de projectwerkgroep van SKIN met grote zorg en deskundigheid het document “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen” in het Nederlands, Engels en Frans opgesteld. Dit boekje is een praktische handleiding voor kerken, die te maken hebben met gevallen van mensenhandel en/of -smokkel.

Op 18 oktober 2009, de Europese dag tegen mensenhandel, heeft een SKIN-delegatie de openlucht tentoonstelling bezocht, georganiseerd door BLinN met het thema “Bought and Sold: Voices of Human Trafficking”. Deze expositie vond plaats in Den Haag en had als doel de bewustwording rondom de problematiek van mensenhandel te vergroten en slachtoffers een stem te geven.

Op 21 december presenteerde SKIN tijdens een bijeenkomst in Den Haag het eerste exemplaar van haar Richtlijnen aan minister mr. dr. Hirsch Ballin van Justitie. De minister sprak zijn lof uit over de richtlijnen van SKIN en benadrukte het belang van samenwerking van de overheid en alle betrokken organisaties om de praktijk van mensenhandel en -smokkel een halt toe te roepen. Aan deze bijeenkomst hebben vertegenwoordigers van een aantal (bovengenoemde) partner organisaties, migrantenkerken, muzikanten en de pers deelgenomen.

De eerste stap van bewustwording en van hulp werd gezet. In het jaar 2010 zullen met de leidraad van de Richtlijnen de volgende stappen gezet worden. SKIN is van plan om nationale bijeenkomsten te organiseren om de Richtlijnen toe te lichten en meer bekendheid hieraan te geven en hoopt hiermee om bewustwording te stimuleren en, in samenwerking met de overheid en de partnerorganisaties, deze problematiek een halt toe te roepen en kerken van dienst te kunnen zijn in hun steun aan de slachtoffers.

MIRACLE

Het Europese MIRACLE project, reeds gestart in 2008, vond in 2009 zijn beslag in een internationale en enkele nationale conferenties in de deelnemende landen. MIRACLE staat voor: Models of Integration through Religion, Activation, Cultural Learning and Exchange. Het project wordt gefinancierd door het Europees Integratiefonds (European Commission's Integration Fund Centralised Actions) en gecoördineerd door Churches' Commission for Migrants in Europe (CCME). Deelnemende landen zijn: Duitsland, Finland, Frankrijk, Italië, Zweden en Nederland (SKIN). Het project beoogt methoden van integratie te ontwikkelen tussen de ontvangende gemeenschappen en de migranten.

De internationale, tevens eerste driedaagse conferentie werd in maart in Brussel gehouden. Daar bleken de andere deelnemende landen vooral gericht te zijn op de integratie van migranten en het ontvangen van migranten in hun kerken. Omdat deze discussie reeds lang door SKIN wordt gevoerd, richtte zich de nationale driedaagse conferentie in Nederland op de integratie van migrantenchristenen binnen politieke en maatschappelijke organisaties. Deze conferentie vond plaats in Bosschenhoofd van 22 tot 24 oktober. Deelnemers aan de conferentie waren vertegenwoordigers van migrantenkerken, autochtone kerken en politieke partijen. SKIN is trots om gastvrouw te mogen zijn van deze gebeurtenis. De verwachting is dat er aan dit initiatief een goed vervolg wordt gegeven door zowel migrantenkerken als politieke partijen. In 2010 zal SKIN wederom deelnemen aan de internationale conferentie in Zweden en de internationale, tevens laatste conferentie in Brussel.

Programme to Combat Racism (PCR) Utrecht

Met een slotverklaring getiteld "Break Down the Walls! End Racism and Racial Discrimination!" werd de conferentie "Churches responding to the challenges of racism and related forms of discrimination and exclusion" van de Wereldraad van Kerken afgesloten. Deze conferentie ter ere van het veertigjarige jubileum van de PCR werd georganiseerd in samenwerking met de Raad van Kerken in Nederland, ICCO/Kerk in Actie, Stichting Oikos en SKIN en vond plaats in Doorn in juni 2009. SKIN werd vertegenwoordigd door bestuurslid pastor Ola Asubiaro.

De conferentie werd bijgewoond door groepen die lijden onder discriminatie en uitsluiting: Roma's (Europa), Dalits (India), Afro-Amerikanen (Latijns-Amerika), Aboriginals (Australië), en ook etnische Afrikanen (Zuid-Afrika), inheemse bevolkingsgroepen en migranten in Europa. In de slotverklaring werd verwoord welke antwoorden de kerk kan geven op hedendaagse vormen van racisme en discriminatie. De slotverklaring is te vinden op de website van SKIN, klik op Actueel.

Interreligieuze bijeenkomsten: In Vrijheid Verbonden

Namens SKIN zitten adviseur dr. Hans Visser en de coördinator in de klankbordgroep en namen op 22 september deel aan de vergadering van de stuur- en klankbordgroep In Vrijheid Verbonden te Utrecht. Daar werd besloten om na bijeenkomsten in 2005 en 2007 een vijfde bijeenkomst van de zes hoofdreligies en levensbeschouwingen in Nederland te houden op 25 januari 2010. De bijeenkomst zou gaan over de wortels van onderling respect en mr.dr. Hirsch Ballin zou worden uitgenodigd als spreker.

Ontwikkelingshulp

Overeenkomstig het besluit op de ledenvergadering in 2008 om ontwikkelingshulp van migrantenkerken aan het buitenland te inventariseren, is eind september een eerste inventarisatieformulier uitgegaan naar de leden van SKIN. Dit zodat het bestuur van SKIN

een beeld heeft van wat er allemaal aan ontwikkelingswerk door de leden wordt gedaan. Het bestuur acht het belangrijk, omdat de overheid migrantenkerken doorgaans beziet vanuit een religieuze hoek, terwijl weinig bekend is dat zij heel veel doen aan sociale projecten in hun landen van herkomst. De uitkomsten van de inventarisatie zullen de komende tijd uitgewerkt worden. Het project wordt mede ondersteund door ICCO/Kerk in Actie in de persoon van mevrouw Geesje Werkman.

De Nationale Herdenking van Johannes Calvijn te Dordrecht is bijgewoond door adviseur Hans Visser en bestuurslid pastor Ahadu Beza van SKIN.

V. Advies, consultatie en voorlichting

Workshops, inleidingen en gastlessen werden gegeven door de vorige en huidige coördinator van SKIN aan:

- Bijbelschool De Wittenberg te Zeist, over migrantenkerken in Nederland
- Christelijk-maatschappelijke vrouwenbeweging Passage, afdeling Schiedam over migrantenkerken en SKIN
- Raad van Kerken/Raad voor Religie en Levensbeschouwing Amsterdam over de uitgebrachte notitie Scheiding Kerk en Staat van de centrale gemeente Amsterdam.
- Taakgroep vluchtelingen van de Raad van Kerken Amsterdam over genoemde notitie Scheiding Kerk en Staat
- Kleurrijk CDA afdeling Amsterdam over genoemde notitie Scheiding Kerk en Staat
- diverse gemeenten over het werk van SKIN en migrantenkerken in Nederland

Interviews werden gegeven aan:

- De congreskrant van het Christelijk Sociaal Congres (CSC) over migrantenkerken en de kredietcrisis
- Interkerkelijk gemeenteopbouwblad van de Evangelische Alliantie, IDEA over de contacten tussen autochtone en allochtone kerken.
- Het Nederlands Dagblad over het afscheid van de vertrekkende coördinator.
- Het Reformatorisch Dagblad over de MIRACLE conferentie van autochtone en allochtone kerken en politieke partijen.
- De Vereniging van Vrijzinnige Protestanten voor de bundel “Kiezen voor Openheid”. Deze bundel met elf interviews beoogde een bijdrage te leveren aan de discussie over de oecumene en het idee van de eventuele komst van een Nationale (protestantse) Synode.
- De Interkerkelijke Omroep Nederland (IKON) over het afscheid van de vertrekkende coördinator en kennismaking met de nieuwe coördinator
- Groot Nieuws Radio over SKIN en kennismaking met de nieuwe coördinator
- Evangelische Omroep (EO) blad Visie (te verschijnen begin 2010), een kennismaking met de nieuwe coördinator
- Lopend Vuurtje, blad van de Bosbeskapel in Den Haag

Meerdere bestuursleden schreven artikelen op uitnodiging.

De voorzitter van SKIN schreef een column voor de “Waardenwijzer Europese verkiezingen 2009”. De Waardenwijzer had ten doel om de deelnemers de eigen waarden in relatie tot de Europese Unie wat scherper in beeld te krijgen en wilde nadrukkelijk geen stemadvies geven.

Hans Visser, adviseur van SKIN schreef een artikel over migrantenkerken in Kerk in de Stad, 16de jaargang, nummer 23: "Nieuwe en gekleurde kerken in de stad."

SKIN adviseerde in de Werkgroep Migrantenkerken van de Protestantse Kerk in Nederland

Op 20 september werd SKIN uitgenodigd door de vier eigenaren van het Kerkverzamelgebouw De Nieuwe Stad in Amsterdam Zuidoost om te adviseren en mee te denken over hun plannen om een pastoraal diaconaal centrum te vestigen in het leegkomende pand van het Kerkhuis in Amsterdam Zuidoost.

In april nam de coördinator van SKIN deel aan het panel van de Forumdiscussie van het Global Christian Forum in Utrecht. Deze discussie werd georganiseerd door het Centrum voor Interculturele Theologie, Interreligieuze Dialoog, Missiologie en Oecumenica (Centrum IIMO) en stond in het teken van de oecumene in de 21ste eeuw.

VI. Onderzoeken

Onder auspiciën van of in samenwerking met SKIN vonden de volgende onderzoeken plaats:

- "Different hands, holding one umbrella. Societal relations of historic immigrant churches in the Netherlands", het promotieonderzoek van mevrouw May Ling Thio. Het onderzoek kan voorlopig niet doorgaan vanwege het gebrek aan subsidie.
- Mevrouw dr. Nieke Atmadja, adviseur van SKIN, heeft een twaalftal migrantenvoorgangers geïnterviewd over hun visie op en persoonlijk gebruik van de Bijbel. Deze interviews worden gebundeld in een boek en gepubliceerd onder de titel: "Migrantenvoorgangers en hun Bijbel: een twaalftal portretten". Mevrouw Atmadja wordt bij dit project bijgestaan door prof. dr. Mechteld Jansen, bijzonder hoogleraar missiologie aan de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) en universitair docent praktische theologie aan de Vrije Universiteit, en door de heren Hans Visser en Teus Eikelboom van SKIN. Het boek zal naar verwachting in augustus 2010 uitgegeven worden in het teken van het Jaar van de Migratie.

VII. Contacten en samenwerking

In 2009 is samenwerking met diverse kerkelijke en niet-kerkelijke organisaties en instellingen voortgezet middels gezamenlijke projecten. Nieuwe contacten zijn aangegaan en nieuwe gezamenlijke initiatieven met externen zijn ondernomen.

Breed Medisch Overleg (BMO)

Net zoals in voorgaande jaren heeft SKIN ook in 2009 intensief deelgenomen aan het Breed Medisch Overleg (BMO), een initiatief van de Stichting Landelijk Ongedocumenteerden Steunpunt (LOS), waarin naast SKIN andere organisaties deelnemen die zich inzetten voor de gezondheidszorg aan ongedocumenteerde migranten. Het overleg boog zich dit jaar voornamelijk over de effecten van de Wijziging van de Zorgverzekeringswet voor ongedocumenteerden, met name wat betreft de tandheelkundige zorg en kosten van de farmaceutische instellingen.

Stichting Zonneweelde

De besprekingen van de Stichting Zonneweelde met de coördinator van SKIN in 2008 over het uitbrengen van een boek en CD/DVD van kunst en muziek van niet-westerse migrantenkerken bij haar 75-jarig jubileum, hebben geleid tot een concreet voorstel aan het bestuur van SKIN. Voorgesteld werd om deel te nemen aan dit project in combinatie met de oprichting van een SKIN-koor en de viering van het 100 jarige jubileum van de eerste wereldzendingsconferentie in Edinburgh 1910.

In gesprekken met de IKON om deze viering ook via media uit te zenden bleek uitzending echter qua tijd en kosten niet haalbaar te zijn. Daarna is naar nieuwe mogelijkheden gezocht voor samenwerking. Hoopvol was het gesprek met de Christelijke Hogeschool Ede (CHE) wier afdeling Journalistiek & Communicatie over uitstekende audiovisuele faciliteiten beschikt. Een mogelijke samenwerking zou ook voor de CHE een concreet project met migrantenchristenen betekenen. Dit heeft geleid tot de samenwerking tussen Stichting Zonneweelde, CHE en SKIN om een DVD over muziekuitingen in diverse migrantenkerken te realiseren. De DVD zal, samen met het boek “Verbeelden en gelijken: niet-westerse migranten en hun kerken 40 keer in beeld” tijdens het jubileumfeest van de Stichting in september 2010 gepresenteerd worden. Het CD van het SKIN-koor zal later gerealiseerd worden.

De Vereniging van Iraakse Christenen in Nederland

Op 27 april voerde het bestuur van SKIN een kennismakingsgesprek met het bestuur van deze Vereniging. Besloten werd samen te werken op inhoudelijk en wetenschappelijk niveau. Tevens waren vertegenwoordigers van SKIN bij de eerste verenigingsdag in januari en op de “dag van gezamenlijk gebed van een aantal Iraakse christelijke stromingen in Nederland voor de vrede in Irak en voor de Iraakse christenen” in IJsselstein in april. Een lid van deze vereniging werd per 1 oktober aangesteld als de derde coördinator van SKIN.

Nederlands Bijbelgenootschap (NBG)

De gezegende en plezierige contacten met het NBG zijn ook in 2009 voortgezet. SKIN is vertegenwoordigd in de Ledenraad van het NBG door ds. Johannes Linandi. Het NBG heeft zich bereid verklaard mee te denken over de publicatie van het onderzoek “Migrantenvoorgangers en hun bijbel: een twaalftal portretten”.

De Raad van Kerken (RvK)

Door zowel informele als formele contacten met de algemeen secretaris van de RvK, heeft de reeds goede samenwerking tussen de beide koepels zich kunnen verdiepen. Nauw overleg is gevoerd over de voortgang van het Beraad van Kerken, een oecumenisch platform van de Raad met vijf andere christelijke koepels waaronder SKIN. In maart vond dit Beraad opnieuw plaats, ditmaal stond het betrekken van jongeren bij de oecumene centraal. In november vond het zevende Beraad plaats met als doel om te verkennen hoe we als kerken en christenen strategisch kunnen samenwerken op missionair gebied. Tevens maakt SKIN deel uit van de agendacommissie van dit Beraad.

Tijdens de 13^e Assemblee van Conference of European Churches (CEC) in Lyon in juli, hebben de algemeen secretaris van de RvK en de coördinator van SKIN gezamenlijk aangedrongen om een inhoudelijk onderzoek uit te voeren naar de kwantitatieve, culturele en geloofsdiversiteit van de migrantenchristenen in Europa.

Nederlandse Zendingsraad (NZR)

SKIN bleef lid van de bestuursraad van de NZR. De voorzitter en coördinator van SKIN namen deel aan de inspirerende en boeiende raadsvergaderingen.

Een oriënterend gesprek van het nieuwe bestuur met het bestuur van SKIN heeft plaatsgevonden in mei, in juni heeft de NZR met het bestuur van SKIN gesproken over deelname aan de “Landelijke interculturele viering van het eeuwfeest van de Eerste Wereldzendingconferentie, Edinburgh 1910, in mei 2010. Tevens werd besloten dat naast deelname in de organisatie ook een eerste optreden van een SKIN-koor zou plaatsvinden.

Stichting Christelijk Sociaal Congres (CSC)

SKIN werd officieel lid van de Stichting CSC, de voorzitter trad toe als lid van de Raad van Toezicht van de Stichting en de coördinator nam deel als lid van het CSC-Beraad.

De coördinator nam deel aan een rondleiding langs migrantenkerken in Amsterdam Zuidoost, georganiseerd door het CSC.

Interkerkelijke Omroep Nederland (IKON)

Ds. Otto Ruff heeft dit jaar te kennen gegeven zich terug te trekken als waarnemend lid namens SKIN wegens andere drukke werkzaamheden. Het bestuur van SKIN is hem zeer erkentelijk en is dankbaar voor zijn inzet bij deze functie. Ds. Zeth Mustamu zal hem opvolgen en zitting nemen als nieuw waarnemend lid namens SKIN. Tevens verlangt de nieuwe organisatiestructuur van het IKON dat ook SKIN afgevaardigden stuurt voor de Raad van Toezicht en de Media Advies Commissie.

Protestantse Kerk in Nederland (PKN)

Met de PKN is nauwe samenwerking steeds onderhouden. In 2009 heeft dat geleid tot de presentatie van de “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen” en een start naar het in kaart brengen van ontwikkelingshulp van migrantenkerken in het buitenland. Voor deze projecten werd vooral samengewerkt met de afdeling Kerk in Actie van de PKN en de ontwikkelingsorganisatie ICCO.

Op het gebied van opleidingen voor migrantenchristenen en –pastores zijn diverse besprekingen en consultaties gevoerd met het Hendrik Kraemer Instituut en de PKN.

In juli nam de coördinator van SKIN als lid van de delegatie van de PKN deel aan de 13^e Assemblee van de Council of European Churches (CEC) in Lyon.

Voorts zijn in 2009 (kennismakings-)gesprekken gevoerd en is informatie uitgewisseld met:

- SKAN fonds
- Stichting Christelijke Schuldhulppreventie (SCS) met een presentatie op de ledenvergadering in mei
- Stichting Hulp in Praktijk (HiP) met een artikel in de nieuwsbrief van SKIN en een presentatie op de ledenvergadering in mei.
- Stichting Present met een artikel in de nieuwsbrief van SKIN
- Stichting Oikos
- Evangelische Alliantie
- Evangelische Omroep
- Youth for Christ
- SKIN Rotterdam
- Stichting Gave

VIII. Overheid en politiek

Modern migratiebeleid: de intensieve consultaties en ronde tafel gesprekken van religieuze koepels, waaronder SKIN, ambtenaren van de betrokken ministeries en de Integratie en Naturalisatiedienst (IND) in 2008 over de Blauwdruk Modern Migratiebeleid zijn voortgezet in 2009. In februari heeft een consultatiedag plaatsgevonden en in maart is verder gesproken over de concept wetgeving en de implicaties ervan voor de buitenlandse religieuzen. Vooruitlopend op de parlementaire behandeling in het najaar, heeft de IND aangekondigd een proefproject betreft toelating van ‘religieuzen’ op te zetten.

In 2009 werd de betrokkenheid en opinie van migrantenchristenen en –kerken - in veel gevallen geconsolideerd in SKIN - door overheid en politiek meer en meer op prijs gesteld en van belang gevonden. In februari was SKIN, net als in voorgaande jaren, present op de nieuwjaarsreceptie van de Directie Inburgering en Integratie van het Ministerie Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu (VROM).

De voorzitter en coördinator hebben belangrijke bijdragen geleverd aan het door het Wetenschappelijk Instituut van de politieke partij Christelijk Democratisch Appel (CDA) opgestelde integratierapport “Investeren in Integratie”. Dit heeft geleid tot een meer positieve toon in het volgende rapport over normen en waarden.

Diverse keren is de coördinator uitgenodigd om de mening van de migrantenkerken te verwoorden over de scheiding tussen kerk en staat door middel van lezingen voor religieuze organisaties, gemeentelijke functionarissen en leden van het CDA.

Bovendien heeft de coördinator op uitnodiging van de ChristenUnie (CU) deelgenomen aan de expertmeeting in oktober en de klankbordgroep bijeenkomst Integratie van de CU in december en hierdoor namens SKIN een bijdrage geleverd aan de integratienota die Tweede Kamerlid mevrouw Cynthia Ortega-Martijn namens de CU schrijft en die in 2010 gepresenteerd zal worden.

Belangrijk was de participatie van politieke partijen (CDA, Partij van de Arbeid en CU) en autochtone kerken bij het door SKIN georganiseerde MIRACLE project in oktober.

Mijlpaal in de geschiedenis van SKIN is de reeds genoemde publicatie van haar “Richtlijnen om de slachtoffers van mensenhandel en van mensensmokkel te helpen” en de presentatie en overhandiging hiervan aan de minister van justitie op 21 december.

IX. Opleiding en kadervorming

De eerste oriënterende gesprekken in 2008 door de werkgroep bestaande uit vertegenwoordigers van SKIN, HKI, PThU en CHE met betrekking tot mogelijke theologische opleidingstrajecten voor migrantenchristenen en –voorgangers zijn in 2009 voortgezet. Deze gesprekken resulteerden in de eerste opleidingendag, georganiseerd door SKIN, in samenwerking met het HKI op 17 september in Utrecht. Voor het eerst hebben vertegenwoordigers van migrantenopleidingen en Nederlandse opleidingen en universiteiten zich om de tafel geschaard om zichzelf te presenteren en gezamenlijk over de materie te brainstormen. Het bestuur van SKIN kon tevreden terugzien op een vruchtbare bijeenkomst.

De bijeenkomst vond plaats in een open atmosfeer, zonder enig gevoel van concurrentie tussen de diverse instellingen, doch integendeel met een grote *goodwill* tot samenwerking.

In correlatie tot deze bijeenkomst is SKIN betrokken als adviseur aan het studieonderzoek van de PKN en het HKI naar de opleidingsbehoefte van migrantenkerken. Dit onderzoek vindt plaats door middel van interviews met sleutelfiguren van de opleidingen en leiders van migrantenkerken. De interviews vinden plaats in zowel binnen- als buitenland. Naar verwachting zullen de uitkomsten geëvalueerd worden in het najaar van 2010.

De cursus voor leidinggevendenden van migrantenkerken van de PKN/HKI was ook dit jaar opnieuw een succes met twaalf deelnemers. Anders dan het jaar daarvoor, vond de cursus weer in het Nederlands plaats. Deze keer bestonden de cursisten veelal uit bestuursleden en leden van SKIN.

Op 28 mei zijn leiders van migrantenkerken en leden van SKIN door de CHE uitgenodigd voor een miniconferentie om samen na te denken over de vraag wat we van elkaar kunnen leren en op welke wijze wij elkaar kunnen helpen. Tot nu toe heeft de CHE zich gericht op de westerse, blanke christelijke student. Er is weinig tot geen relatie met christenmigranten. Dit ziet de CHE als een gemiste kans omdat de CHE en de christenmigranten elkaar iets te bieden hebben. De conferentie kon beschouwd worden als een *'eye opener'* voor beide partijen. De CHE kreeg te maken met een wereld van cultuurverschillen waarover zij niet eerder gehoord had. De migrantenpastors bleken niet te weten van het bestaan van een hogeschool in seculier Nederland met zo'n krachtige christelijke achtergrond.

X. Jongeren

Initiërende en oriënterende gesprekken tussen SKIN en Stichting Oikos hebben geresulteerd tot een gezamenlijk jongerenproject met als doel om de jongeren in de diverse migrantenkerken in contact te brengen met autochtone christelijke jongeren, om de eenheid van de Kerk in Nederland te dienen.

In december is het projectvoorstel ingediend en na goedkeuring zal het project in het voorjaar van 2010 van start gaan met een aantal brainstormsessies onder diverse jongeren in de grote steden, om te onderzoeken wat de behoeftes van jongeren zijn en wat er bij jongeren leeft. De werkgroep zal de resultaten hiervan meenemen en aan de hand hiervan beter in staat zijn om aan de verwachtingen van jongeren te kunnen voldoen. Dit pioniersproject betekent ook een verbreding van de visie van SKIN, zeker als het gaat om het bevorderen van de relatie tussen autochtone en migrantenchristenen met het oog op de toekomst van de Kerk in Nederland, want jongeren zijn de leiders van de toekomst, ook de toekomst van de Kerk.

XI. Tenslotte/Epiloog

Het jaar 2009 was een periode van vele initiatieven en verschillende projecten. Het voorgaande verslag legt hiervan getuigenis af. Met enige trots toont de staf het "Beleidsplan 2009-2011", dat in 2010 verder uitgevoerd zal worden.

Het jaar 2009 was ook een jaar van veranderingen door de economische recessie en de gevolgen daarvan. Sommige gemeenschappen hadden moeite om het hoofd boven water te houden door de groeiende werkloosheid en door de voortgezette migratie.

In 2009 vond weer een cursus voor leidinggevendenden op het HKI plaats, waarvan verwacht wordt dat deze voortgezet zal worden. Met deskundigen van verschillende instanties zal verder nagedacht worden over de mogelijkheden tot studie en opleiding voor voorgangers. Wij hopen in het komende jaar meerdere stappen op dit traject te zetten.

Voortdurend wordt de problematiek van de jongeren door het bestuur aan de orde gesteld. In de migrantkerken zijn vele jongeren aanwezig. De jeugd ervaart door grotere taalvaardigheid en door onderwijs van jongs af aan de samenleving op een andere manier dan de oudere generatie. Op welke wijze kunnen zij in de toekomst in kerken en geloofsgemeenschappen participeren en antwoorden krijgen op de andere vragen die zij hebben? SKIN gaat zich in de toekomst specifiek richten tot jongeren om te ontdekken wat er onder jongeren leeft, de generatiekloof (tussen de oudere en de jongere generaties) te helpen overbruggen, en jongeren beter te kunnen betrekken bij de versterking van de Kerk in Nederland. Plannen voor een concreet jongerenproject met de bovengenoemde doelstellingen zijn al gemaakt. In het voorjaar van 2010 zal dan ook naar verwachting het jongerenproject in samenwerking met Stichting Oikos van start gaan (Zie verder Hoofdstuk X).

Op al deze terreinen gaat het enerzijds om verdergaande integratie en participatie en anderzijds om het behoud van de identiteit van de nieuwe kerken en gemeenschappen in de samenleving. SKIN zal zich in de komende jaren dan ook blijven inzetten voor het bevorderen van volwaardige participatie van migrantenchristenen en –kerken in de kerk en samenleving van Nederland en de kerken te steunen ten volle kerk te kunnen en mogen zijn, zodat migrantenchristenen en –kerken het licht van Christus kunnen schijnen op de samenleving. Echter, hiervoor is het nodig om in de basisbehoeftes van de kerken te voorzien zodat die stabiele en sterke gemeenschappen kunnen zijn. Veel migrantenkerken kampen nog steeds met het nijpende tekort aan kerkaccommodatie, een van de voornaamste barrières die de stabiliteit van deze gemeenschappen bedreigt. SKIN is van plan om zich, in samenwerking met de Taskforce Toekomst Kerkgebouwen, Stichting Bijlmerkerk en andere organisaties, in de komende jaren intensiever in te zetten voor een oplossing en een betere regeling van huisvesting voor kerken.

Het bestuur van SKIN wil op deze plaats de lidkerken bedanken die hun contributies voor 2009 al hebben betaald.

In de laatste jaren tekent zich een participatieproces van migranten af in de Nederlandse samenleving. Van belang is ook dat een dergelijk proces van SKIN plaats vindt. Elkaar leren kennen en herkennen kan zeer verrijkend zijn. We lezen daarvan in de brief van Paulus aan de gemeente Efeze. In Ef. 2: 19 staat, 'Zo bent u dus geen vreemdelingen of gasten meer, maar burgers, net als de heiligen, en huisgenoten van God'.

Moge in 2010 vreugde en zegen in dit boeiende werk door staf, bestuur en leden ervaren worden.

Stichting Vrienden Migrantenkerken

Bestuur

Drs. mr. Huub Lems, voorzitter
Mevr. mr. Duca de Bruijn, secretaris
Dhr. Hunter Smith, penningmeester
Mevr. Marjo Runia
Mevr. Corinth van Schaik

Comité van Aanbeveling

Mevr. drs. Ineke Bakker
Drs. Hans Brüning
Mevr. drs. Kathleen Ferrier
Drs. Wout van Laar
Drs. Paul van Oosten
Prof. dr. Jan Pronk
Ds. Otto Ruff
Dr. Hans Visser
Mevr. Cynthia Ortega-Martijn
Dr. Arjan Plaisier

Drs. Klaas van der Kamp
Prof. dr. Bram van de Beek
Mevr. drs. Nienke van Dijk
Prof. dr. Jan Jongeneel
Rev. Tom Marfo
Dr. Bas Plaisier
Dr. Egbert Rooze
Dr. Joris Vercammen
Prof. dr. Ruud Lubbers

Bestuur SKIN

Paul G.T. The	voorzitter
Ernest Scipio	penningmeester
Saar Lekatompessy	lid
Robert Calvert	lid
Robbin Louz	lid
John Serebour	lid
OnaOlapo Smith Asubiaro	lid
Moses Alagbe	lid
Zeth Mustamu	lid
Hong Gie Ong	lid
Ahadu Beza	lid
Rhoinde Mijns-Doth	lid
Otto Ruff	adviseur
Sjaak van 't Kruis	adviseur
Hans Visser	adviseur
Nieke Atmadja	adviseur
Teus Eikelboom	adviseur
Anmar Hayali	coördinator
Francisca Folkertsma	stafmedewerker

Ledenlijst SKIN

Acts Revival Church International
African Methodist Episcopial Church, Amsterdam
Arise for Jesus Ministries
Armeens Apostolische Kerk
Assemblee de Dieu d'Utrecht et d'Rotterdam
Assemblee Evangelique "Mon Rocher" Breda en Tilburg
Assemblee Evangelique du Dieu Vivant
Centre Missionaire Bethesda
Colonne de la Verite Ministries
Christelijke Gemeente Filadelfia van Apocalipsis
Christian Arab Community Church NL
Christian Baptist Church
Christian Family International, Rotterdam
Church of Ephesians
Deutsche Evangelische Gemeinde, Den Haag
Eglise Basilea
Eglise Evangelique de la Haye
Eglise Evangelique La Pierre Angulaire
Eglise International d'Utrecht / M.I.R.S.
Eglise Kimbanguiste Nederland
Eglise Pentecoste La Source
Eglise Pentecote la grace de Dieu
EMFA – NL
Ethiopisch Ortodoxe Tewahido Kerk, Den Haag
Evangelische Broedergemeente Nederland
Evangelistic Fellowship AGAPE
Philadelphia Kerk Den Haag / C.E.P.A.C.
VEG Friends in Christ Fellowship
Gereja Minahasa Amsterdam
Gereja Minahasa Hoofddorp
GIM, Houten
Gereja Kristen Indonesia Nederland (GKIN)
Glorious Chapel International
Good News Ministries International
Gospel Revival Outreach Ministries
Holland Methodist Church
International End-Time Revival Ministries
Japanese Christian Fellowship Church
Jiewan Jyotie
King of Kings Baptist Church
Living Word Outreach Ministries
Mahber Christian Nederland
Maranatha Community Transformation Centre
Ministere de Victoire Armee Chretienne
Mountain of Fire and Miracles Ministries
Pentecost Revival Church
PERKI
Perzische Kerk Kores

Presbyterian Church of Ghana
Redemption Faith Ministries
Resurrection Power and Living Bread Ministries
Sang – Precieux
Scots International Church
Stichting Amazing Grace Chapel International
Stichting Houd Vast, Rotterdam
Stichting INS
Stichting Messianic Christian Ministries International
Team Ministries
Temple International de Den Bosch
The Everlasting Salvation Ministries, Hoogeveen
The House of Fellowship
The World Miracle Church
True Teachings of Christ Temple
Urdu Speaking Community, Rotterdam
Victory International Church